

Aftale om øget udnyttelse af overskudsvarme

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) samt Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at omlægge reglerne for overskudsvarme.

PSO-afgiften er afskaffet, og elvarmeafgiften er lempet både i forbindelse med Erhvervs- og Iværksætteraftalen fra efteråret 2017 og i forbindelse med Energiaftale fra juni 2018. Samlet set giver disse tiltag et væsentligt bidrag til fremme af eldrevne varmepumper, herunder til udnyttelse af overskudsvarme.

Med Energiaftale af 29. juni 2018 blev det desuden aftalt at afsætte 100 mio. kr. årligt fra 2020 (2018-niveau), som skal bidrage til at fremme udnyttelsen af overskudsvarme yderligere. På baggrund heraf er aftalepartierne enige om følgende initiativer, som vil øge udnyttelsen af overskudsvarme.

Med aftalen øges den forventede udnyttelse af overskudsvarmen med ca. 35 pct. i forhold til i dag. Aftalen indebærer desuden væsentlige forenklinger og lempelser.

Omlæggelse af afgiftssatsen for overskudsvarme

De nugældende regler for overskudsvarme giver anledning til usikkerhed i relation til, hvilke omkostninger, der skal medregnes i vederlagsreglen. Usikkerheder knyttet til vederlagets størrelse, og dermed overskudsvarmeafgiften, gør afgiften vanskelig at administrere og giver usikre rammevilkår i forhold til at investere i udnyttelsen af overskudsvarme.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at værdiafgiften på 33 pct. knyttet til vederlaget afskaffes. Aftalepartierne ønsker at forenkle reglerne for overskudsvarme, så de bedre kan administreres og kontrolleres. Afgiften omlægges i stedet til en fast afgift pr. GJ, hvilket reducerer usikkerhed om afgiftens størrelse.

Aftalepartierne er således enige om en afgift på 25 kr./GJ (2018-priser) for både ekstern og intern overskudsvarme.

Med initiativet reduceres overskudsvarmeafgiften for intern overskudsvarme i gennemsnit fra 35 kr./GJ til 25 kr./GJ (2018-priser).

Aftalepartierne er desuden enige om, at der skal være en afgift på 10 kr./GJ (2018-priser) for ekstern certificeret overskudsvarme, såfremt virksomheden vælger at indgå i en aftaleordning i form af certificering af virksomhedens energiledelsessystem.

En aftaleordning inkl. en lempet overskudsvarmeafgift vil gøre overskudsvarme mere konkurrencedygtig, hvilket kan fremme udnyttelsen af overskudsvarme. Desuden kan en aftaleordning reducere energiforbruget ved, at virksomheden forpligter sig til, at:

- Implementere og vedligeholde et energiledelsessystem efter den internationale standard ISO 50001.
- Virksomhedens energiledelsessystem skal certificeres af et uafhængigt, eksternt certificeringsorgan.
- Virksomheden skal som led i ISO 50001 foretage årlige energigennemgange af virksomhedens energiforbrugende anlæg med henblik på løbende at identificere energieffektiviseringsprojekter.
- Gennemførelse af et antal særlige undersøgelser af virksomhedens samlede energiforhold for at identificere yderligere potentiale for energieffektiviseringstiltag. Disse skal som minimum dække overskudsvarmeproducerende processer.

- Gennemføres alle energieffektiviseringstiltag, som har en tilbagebetalingstid på fx under 5 år. Dette medfører energieffektivisering og kan begrænse produktion af falsk overskudsvarme i en vis udstrækning.

Aftalepartierne er desuden enige om at bevare eksisterende regler givet til anlæg fra før 1995 i 15 år.

Endvidere er aftalepartierne enige om, at der for anlæg, som ikke er omfattet af afgiftsfritagelsen givet til anlæg fra før 1995, er mulighed for fastlåsning af overskudsvarmeafgift i 15 år for eksisterende ekstern overskudsvarme. For disse anlæg videreføres desuden de gældende regler om prisregulering. Muligheden gælder for eksisterende leverancer af overskudsvarme, der er indgået endelig kontrakt om før vedtagelse af lovforslaget, der implementerer denne aftale.

Aftalepartierne er endelig enige om, at afgiftsfritagelsen givet til anlæg fra før 1995 i de kommende 15 år kan overføres til nye anlæg, hvis der samlet set er en energi- eller miljømæssig positiv effekt ved dette.

Skatteministeriet vil indgå i en dialog med Europa-Kommissionen om at få statsstøttegodkendt sådanne ordninger. Aftalepartierne noterer sig, at udbredelsen af overskudsvarme ved ovennævnte ordninger følges, og mulig finansieringsbehov heraf afdækkes samtidig. Aftalepartierne opdateres løbende på fremdriften af dialogen med Europa-Kommissionen.

Aftalepartierne er derudover enige om, at hvis overskudsvarmen foræres bort, kan den formelle indbetaler af overskudsvarmeafgiften ændres fra virksomheden til forsyningselskabet.

Prisregulering

Aftalepartierne er enige om, at virksomhedernes ægte overskudsvarme skal anvendes, når det er til gavn for klimaet, forbrugerne og virksomhederne.

Prisregulering af overskudsvarme skal opfylde tre hensyn. Der skal være et rimeligt økonomisk incitament for virksomheden til at udnytte overskudsvarmen. Det skal samtidig understøtte, at forbrugerne opnår billigst mulig varme. Endelig er det en forudsætning for de lempeede overskudsvarmeafgifter, at prisreguleringen fungerer som et værn mod falsk overskudsvarme.

Aftalepartierne er enige om, at der skal være prisregulering. Den konkrete udformning af prisreguleringen vil skulle aftales i efteråret 2019 pba. oplæg fra regeringen.

Mere klar lovgivning

De gældende overskudsvarmeregler er svære at forstå for branchen og administrere for myndighederne, hvorfor der er behov for mere tydelig lovgivning.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at det præciseres i lovgivningen, at overskudsvarmeafgiften ikke kan anvendes ved egentlig varmeproduktion som fx kraftvarme, ligesom reglerne for udnyttelse af ekstern overskudsvarme i centrale fjernvarmeområder præciseres. Dette håndteres i forbindelse med opfølgning på de analyser af fjernvarmesektoren, som er aftalt i energiaftalen. Det vil reducere usikkerheden om rammerne og dermed fjerne en barriere for udnyttelse af overskudsvarme.

Desuden er aftalepartierne enige om, at den afgiftsmæssige fordeling af el til varme og el til køling for maskiner, der samtidig køler og varmer, fordeles mere hensigtsmæssigt. Det vil give større klarhed om afgiftsbetalingen for særligt varme produceret ifm. supermarkeders

kølediske mv. Det forventes, at det for langt størstedelen af anlæg vil medføre, at der ikke vil skulle betales overskudsvarmeafgift.

Der iværksættes en informationsindsats om de nye regler.

Finansiering

Omlægningen af reglerne for overskudsvarme indebærer et mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd på 133 mio. kr., som bl.a. finansieres af puljen afsat til overskudsvarme på 100 mio. kr. årligt fra 2020 (2018-niveau) jf. *Energiaftale mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti af juni 2018*.

Aftalepartierne er endvidere enige om at anvende finansiering på 33 mio. kr. i finansieringsoverskud ifm. afskaffelse af selvanmelderordningen ved eksport af biler.

Ikrafttrædelse

Aftalen træder som udgangspunkt i kraft i 2020. Der tages dog forbehold for en endelig statsstøttegodkendelse af den samlede omlægning af overskudsvarmereglerne, herunder den endelige udformning af prisreguleringen.

En aftaleordning vil desuden kræve en afklaring af, hvorledes en ny ordning skal hænge sammen med den eksisterende ordning for obligatorisk energisyn.

Aftalens karakter

Aftalen om fremme af overskudsvarme har karakter af en stemmeaftale. Aftalepartierne forpligter sig til at stemme for de lovforslag og bevillingsmæssige hjemler, der udmønter stemmeaftalen.

Aftalepartierne er enige om, at ordningen evalueres 2 år efter ikrafttrædelse.

Aftalepartierne er desuden enige om, at den typiske virkningsgrad for varmepumper (faktor 3-reglen) evalueres i efteråret 2019.